

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: **Kvalitativní výzkum motivačních aspektů pracovníků krizové intervence v širším sociálním rámci**

Autorka: Petra Vacková

Diplomová práce má celkový rozsah 92 stran, z toho cca 30 stran části teoretické a 50 stran části výzkumné. Práce dále obsahuje nezbytný slovníček v textu užívaných zkratk, seznam použité literatury, resumé a další. Po formální stránce je předložená práce na velmi dobré úrovni. Text je psán čtivým jazykem, autorka nemá potřebu vyplňovat prostor rozvláchnými pasážemi. Jako účelné a přehledné se jeví umístění poznámkového aparátu do zápatí stránky.

V první kapitole se P. Vacková nejprve vyrovnává s teoretickým vymezením motivace a potřeb; podává zde průřez nejvýznamnějšími teoriemi (Freud, Murray, Maslow). Dále seznamuje čtenáře s problematikou krize, typologií krizí dle Baldwina a jednotlivými fázemi krize. Pojednává o krizové intervenci jako metodě, jejích cílech, zabývá se rovněž otázkami vzdělání a dovedností krizových pracovníků. U obhajoby prosím diplomantku, aby vysvětlila, na základě čeho řadí mezi „humanitní behavioristy“ (s.17) osobnosti jako jsou Freud, Hartmann či Erikson. K jinak přehledné kapitole jen malá poznámka: poměrně rozsáhlý text (13 stran) se čtyřmi podtituly by si patrně zasloužil alespoň krátké shrnutí na svém konci.

V následující kapitole autorka nejprve vyjmenovává základní a ostatní složky IZS. Dále vysvětluje princip jeho fungování. V dalších částech však pokračuje již jen přibližováním problematiky Hasičského záchranného sboru. Je to na jednu stranu logické, neboť se autorka věnuje ve své výzkumné sondě právě interventům z řad hasičů. Na straně druhé, nese-li kapitola název „Integrovaný záchranný systém České republiky“, jeví se jako vhodné zmínit v ní alespoň krátce také ostatní základní složky systému – Policii ČR a Zdravotnickou záchrannou službu. Minimálně pro získání základního přehledu by čtenář jistě přivítal například informaci o tom, že i v rámci PČR funguje systém posttraumatické intervenční péče.

V kapitole se autorka nevyhnula některým přinejmenším diskutabilním tvrzením. Například na s. 23 uvádí, že HZS je „páteří integrovaného záchranného systému“. Za páteř IZS je bezesporu možno označit jeho tři základní složky, avšak nikoliv jen jednu z nich. Každá ze složek totiž plní při společném zásahu vlastní úkoly a je přítom v praxi nezastupitelná. HZS přítom kromě svých odborností navíc zastává roli koordinátora. Rovněž informace o tom, že operační a informační středisko HZS „povolává a nasazuje potřebné síly a prostředky jednotlivých složek IZS“ se jeví jako matoucí. Každá ze základních složek IZS je svébytnou a disponuje vlastním operačním řízením. V praxi tedy operační středisko policie vysílá k zásahu policisty, hasičské hasiče a zdravotnické zase záchrannou službu. K tomu jsou tyto složky povinovány i zákonem 239/2000 sb. o IZS: „Základní složky integrovaného záchranného systému zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události“. Povolávání a nasazování sil a prostředků mimo HZS, o němž autorka píše, se tedy zřejmě týká tzv. ostatních složek IZS, ale nikoliv složek základních. Na obhajobu diplomantky je ovšem nutno uvést, že se ve svém textu v obou zmíněných místech odvolává na oficiální internetový zdroj informací (www.hzs-cr.cz).

P Vacková dále přibližuje vlastní výzkumný postup a použitou metodiku, součástí textu je rovněž výčet otázek, použitých při polostandardizovaném rozhovoru s respondenty. Následuje popis a velmi cenná analýza sebraných dat. Právě zde se ukazuje jednoznačně správná volba kvalitativního přístupu použitého při šetření. Domnívám se, že podkapitoly „Očekávání“, „Přímé zkušenosti“, a „Hodnoty“ ve čtvrté kapitole mají obzvláště vysokou výpovědní hodnotu, a to zejména pro svou osobitost, otevřenost a upřímnost. Výzkumné šetření mezi členy hasičských týmů posttraumatické péče ale ukazuje i negativní skutečnosti a jevy, které dle výpovědí respondentů systém přináší. Jedná se o osobní a proto jedinečné poznatky, jež jsou zajímavé nejen z výzkumného hlediska. Jejich zhodnocení a využití v další praxi může být nesporně velmi přínosné pro samotné psychology HZS, kteří mj. pracují i v roli koordinátorů TPP, potažmo pro vedení HZS. Rovněž znalost hodnotové orientace členů týmů je podstatným prvkem pro další úspěšnou práci s těmito vyškolenými hasiči.

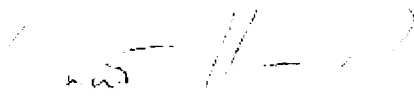
I když počet devíti respondentů nesporně umožňuje získat jen částečnou představu o zmíněné problematice, předložená práce je přesto významným počinem ve smyslu mapování této části činnosti, jež HZS zajišťuje. Péče o psychické zdraví profesionála a první psychická pomoc sekundárním obětem neštěstí je totiž ve složkách IZS oblast, o níž se v naší zemi historicky nikdo příliš nestaral. Právě HZS se stal první složkou, která začala tento deficit snižovat. Přesto se jedná stále o službu poměrně novou, se všemi jevy, které k tomu patří. Do budoucna by proto bylo jistě přínosné, pokud by se podařilo pokrýt širším šetřením hasičské „peery“ v jednotlivých krajích a získat tak komplexnější data.

Autorku bych chtěl požádat, aby při obhajobě zodpověděla otázku, co soudí o prolínání role kolegy poskytujícího podporu v rámci TPP (k níž jsou „peeri“ HZS primárně školeni) a role intervenanta v terénu, provádějícího první psychickou pomoc sekundárním obětem neštěstí, k němuž v praxi dochází.

Práce autorky P. Vackové je celkově přehledná, jednotlivé části zapadají do celkového kontextu. Až na několik zmíněných drobných připomínek, které jsou spíše praktickým upozorněním, se v textu nevyskytují formální ani stylistické chyby. Předložená diplomová práce je bezpochyby přínosná a poznatky, jež z ní plynou, jsou prakticky využitelné, zejména v prostředí HZS, ale i v ostatních složkách IZS. Ostatním čtenářům může přinést zajímavý vhled do problematiky poskytování posttraumatické intervenční péče v rámci Hasičského záchranného sboru ČR.

Diplomovou práci P. Vackové doporučuji k obhajobě.

V Opavě dne 2.1.2009

PhDr. Lukáš Humpl
oponent